1.2 Ashâb-ı Suffe

Suffe
Sözlükte "gölgelik" anlamına gelen suffe, Mescid-i Nebi'nin giriş kısmında Medine'de evleri ve kalabilecek yakınları olmayan sahâbîlerin barınması için yapılan mekânın adı olmuştur..

Mescid-i Nebi'nin eğitim ve öğretim faaliyetlerinin yürütülmesinde çok önemli bir rolü vardı. Evi, ailesi olmayan yetmişten fazla Müslüman, mescidin avlusunda yapılan suffede kalıyor, bütün ihtiyaçları burada karşılanıyordu. Bunlara "Ashab-ı Suffe" deniliyordu. Bunlar Peygamberimizin yanından ayrılmıyor, ona gelen ayetleri öğreniyor, konuşmalarını dinliyorlardı. Ayrıca yeni bilgiler öğrenmeye ve kendilerini geliştirmeye çalışırlardı.

Suffe'de toplanan sahabilere Kur'an-ı Kerim, yazı, ve çeşitli bilgiler öğretiliyordu. Ashab-ı Suffe, kendilerine ayrılan bölümü, dinlenme ve ders çalışma yeri olarak kullanırken sınıf olarak da mescidden yararlanıyorlardu. Hocaları başta Hz. Peygamber (s.a.v) olmak üzere Abdullah b. Mesud, Ubey b. Ka'b, Muaz b. Cebel, ve Ebu'd-Derdâ gibi ilim sahibi sahabelerden oluşuyordu.

Bunun dışında Medine'ye gelip orada bir tanıdığı bulunmayanlar ve Medine'ye gelen heyetler de genellikle Ashab-ı Suffe ile birlikte ağırlanıyordu.

Peygamberimiz İslam'ın doğru bir şekilde öğrenilmesi için eğitim çalışmalarına özel bir önem veriyor, Ashab-ı Suffe eğitimini büyük bir titizlikle yakından takip ediyordu. Ashab-ı Suffenin nâzil olan ayetleri ve Peygamberimizin hadislerini ezberleme hususunda ön sıralarda yer alıyordu. Muhacirler ticaretle, Ensar ise bahçelerinde ziraatle uğraşırken Ashab-ı Suffe olabildiğince Hz. Peygamber'in yanından ayrılmıyor sürekli bilgilerini artırıyordu.

Geçimlerini sağlayabilecekleri bir işleri olmayan Ashab-ı Suffe gençleri günlük küçük işler yaparak geçimlerini sağlardı. Ama onların geçimiyle bizzat ilgilenen Rahmet ve Şefkat Peygamberi, akşam olunca karınlarını doyurmak için onları birer ikişer ashaba taksim eder, kalanları da kendi evine götürürdü. Sevgili Peygamberimiz kendisine getirilen sadakaların tamamını Suffe ehline gönderir, hediyeleri ise onlarla paylaşırdı.[6]

4. İbrahim Sarıçam, Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s.137.
5. Buhari, Salât, 57., Ebu Davud, Tahâre, 79., İbn Mâce, Rü'ya, 10.
6. Mustafa Baktır, "Suffe", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C 37, s. 469-470.

Ashab-ı Suffe arasında Ebu Zerr el-Gıfârî, Huzeyfe, Ammar, Habbâb, Ebu Hüreyre, Selmân-ı Fârisî, Suheybi'r-Rûmî, Ukbe b. Âmir, Ükkâşe, Abdullah b. Mesud, Berâ b. Mâlik gibi önemli sahabilerin isimleri sayılabilir.

Peygamber Efendimiz (s.a.v) Asha-ı Suffe de yetişen bu değerli insanları, bilgi ve kabiliyetlerine göre çeşitli hizmetlerde görevlendriyordu. Örneğin yeni Müslüman olan kabilelere Kur'an ve diğer dînî bilgileri öğretmek, onları eğitmek için Ashab-I Suffeden öğretmenler görevlendiriyordu. Ayrıca Ashab-ı Suffe öğrencileri arasında yabancı dil öğrenenler de vardı. Bunlar arasında, Medine dışındaki yerlere İslam' tebliğ etmek ve yeni Müslüman olan topluluklara dini öğretmek öğretmek için gönderilmek üzere hazırlanıyordu..

YORUMLAYALIM

Ashabı Suffe örneği üzerinden hareketle İslamın yayılması için yabancı dil öğrenmenin önemini tartışınız.

7. Belazurî, Ensabü'l Eşraf, C 1, s. 270.